

ved tidligere Væsligheder har havt Anledning til at fremsætte, dels under Behandlingen af det tidligere Regjeringsforslag, dels i Udvalgsbetænkningen angaaende et af mig i Forening med et æret Medlem for 7de Kreds (S. Pedersen) indbragt privat Lovforslag, og efter Alt, hvad jeg tidligere har fremsført om de Ubilligheder og Uretfærdigheder, der skæde ved de nugældende Mulkteringsregler, om i hvilket Omfang disse Regler ere dels med, dels uden Gjennemmel ude af Anvendelse, om hvorledes de for Mange have en udiøs Karakter, og hvorledes der reiser sig væsentlige Indvendinger mod Inddrivelsesmåden og meget mere — efter alt dette er det en Selvsølge, at § 3 ikke tilfredsstillter mig. Det har været mig hørt igaa at høre anbefale de forandrede Bestemmelser, der vare foreslaaede i det ældre Regjeringsforslag, men endnu fjærere vilde det være mig, om man kunde gaae over til de Bestemmelser, der foresloges af Udvalgets flertal, og som paa en enkelt Sætning nær optoges ordret i det ommeldte private Lovforslag; men ligesom jeg overhovedet ved at have deltaget i Udvalgsarbejdet og Betragtelsen af tidligere Forslag ikke er hildet saaledes, at jeg ikke meget vel kan paa ikke faa Punkter se Forbedringer i det foreliggende Forslag, skal jeg ogsaa sige, at selv om man kun naaede til, hvad der er foreslaet i den anden Sætning af § 3, vilde jeg deri dog se et, om end lille, Fremskridt. De gjældende Bestemmelser om Mulktering for ulovlige Skoleforsømmelser kunne sandelig ikke glæde sig ved nogen almindelig Anerkjendelse, og det se vi jo forekomme, at Kommunalbestyrelser have andraget paa at maatte undlade at anvende dem — eller anvende dem med Modifikationer, men Ministeriet har, medens det isørigt paa flere Maader endogsaa ganske har bortseet fra deres Anvendelse, til andre Læder givet Afslag paa flige Ansøgninger, grundet paa, at Ministeriet manglede den fornødne Kompetence. Denne Kompetence søger nu Kultusministeren, saa at der aabnes ham en Mulighed for at imødekomme flige Onsker. Jeg skal isørigt ikke nægte, at den anden Sætning i § 3 staar for mig som ogsaa for et æret Medlem, der talte igaa, noget uklar, — jeg veed dog ikke, om det er den samme Uklarhed, vi mene. For mig staar det som meget tvivlsomt, om denne Sætning skal forstaas saaledes, at Undervisningsministeren kun kan enten lade Mulkteringsbestemmelserne anvende uforandrede, som de gjælde, eller tilstede andre Midler til at modvirke Skoleforsømmelser, eller om han ogsaa kan tilstede Afvigelser i de gjældende Mulkteringsregler. Dette er en væsentlig Forskjel. I sidste Tilfælde vilde jeg være mest tilbøielig til at kalde det et om end nok saa lille Fremskridt, men jeg fastholder selvfølgelig videregaaende Onsker. — Det næste Affnit, §§ 4—6, Skolegangens Ordning, har igaa fundet saa megen Dmtale, at det vel kan forventes, at disse Bestemmelser ville i Dag blive endel nærmere belyste. Jeg maa sige,

jeg havde troet, at disse Bestemmelser i §§ 4—6 med den tilhørende § 7 ikke gjaldt for Kjøbstæderne, i hvilke der alt findes en videregaaende Klassedeling. Man gif imidlertid igaa ud fra det Modsatte. Hvis det er rigtigt, at de ogsaa gjælde for Kjøbstæderne, vil der for dem vindes det, at den lavere Undervisning, Undervisningen af Børn mellem 7 og 10 Aar, kan blive billigere for Kommunerne, saa at de kunde anvende større Midler paa anden Maade i Skolevesenets Interesse, idet Sogneundervisningen da uden ministeriel Samtykke kan betros til uexaminede Lærere og Lærerinder. Jeg vil isørigt paa dette Sted bemærke, at jeg savner en Bestemmelse, som den, der er fremgaaet af Udvalgets Behandling af forrige Lovforslag, nemlig om Forlængelse af Skoletiden i Kjøbstadskolerne. Hvad nu derimod Landet angaaer, slutter jeg mig til den Anerkjendelse, som den nye Lante, Eredelingen, her allerede har mødt igaa, set fra det Synspunkt, at den utvilsomt vil bidrage meget til en bedre og frugtbarere Undervisning i de adskilte Klasser; men om den er gjennemførlig, staar for mig som ikke libet tvivlsomt, thi jeg er enig med det ærede Medlem fra 9de Kreds (Mourier Petersen) i, at den vil blive meget bekostelig, og hvor meget Statstilskudet isølge den næstsidste Paragraf, hvortil han henviste, kan lette Byrden, er jo ikke givet. Det forekommer mig klart, at, naar Eredelingen skal gennemføres — og Lovforslagets „bør“ maa jo være et „skal“ — i hver enkelt af de mange større og mindre Skoler paa Landet uden Henhyn til om den Lettelse, der tillige er given ved Indrømmelsen af Anvendelsen af uexaminede Lærere og Lærerinder, kan bringes tilveie, om det Slags Lærerkrefter og om Lokaler udenfor Skolebygningen kunne komme tilstede, saa vil den utvilsomt medføre store Byrder. Pøgeundervisningen er i dette Lovforslag stillet paa en ganske anden Maade end den forhen er foreslaet. Da har man anbefalet den for at lette Skolebyrden saaledes, at den kunde anvendes, men i andre Retninger og for at forbedre Skolegangen ved at forkorte Skoleveiene; men det blev kun stillet saaledes, at det tilstedees Kommunerne at lade Børnene i det 9de Aar undervise af saadanne Lærere og udenfor den egentlige Skolekøler. Her er det derimod paabudt, at Pøgeundervisningen skal udfilles og derefter følge tvende adskilte Klasser. Det maa jo vel mærkes, at der skal i Forskolen være Hverdagsundervisning, og at hver af Klasserne i den egentlige Skole — det er isørigt et Udtryk, som neppe vil vinde Borgerrøret — skal have Hverdagsundervisning hveranden Dag eller tilsvarende Skoletid. Deraf følger, at den hele samlede Undervisning i Forskolen og den egentlige Skole ikke kan nøies med en Lærer og en Skolestue, medmindre Betingelserne for at benytte den Dispensation fra den almindelige Regel om Lærerkrefterne og Benyttelse af Skolerummene, som er given i andet Affnit i § 4, kunne bringes